2024/1248

30.4.2024

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2024/1248,

annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024,

Euroopan rauhanrahastosta rahoitettavasta avustustoimenpiteestä, jolla tuetaan Norsunluurannikon asevoimia

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 41 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvoston päätöksellä (YUTP) 2021/509 ([1]) perustettiin Euroopan rauhanrahasto, jäljempänä ”rauhanrahasto”, jonka avulla jäsenvaltiot rahoittavat unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) alalla toteuttamia toimia rauhan säilyttämiseksi, konfliktien ehkäisemiseksi ja kansainvälisen turvallisuuden lujittamiseksi perussopimuksen 21 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla. Päätöksen (YUTP) 2021/509 1 artiklan 2 kohdan nojalla rauhanrahastoa käytetään rahoittamaan erityisesti avustustoimenpiteitä, kuten toimia, joilla lujitetaan kolmansien valtioiden sekä alueellisten ja kansainvälisten järjestöjen sotilaallisiin ja puolustusasioihin liittyviä valmiuksia.

(2) Guineanlahden rannikkovaltioiden pohjoisilla alueilla (Beninissä, Ghanassa, Norsunluurannikolla ja Togossa) turvallisuustilanne on heikentynyt Sahelin keskiosaan vaikuttavan kriisin seurauksena.

(3) Turvallisuusympäristön heikkenemisen vuoksi on tarpeen ja tärkeää vahvistaa Norsunluurannikon asevoimia vakauttamispyrkimysten mahdollistamiseksi ja tukemiseksi Norsunluurannikolla. Tässä yhteydessä, ja täysin tiedostaen sen, että tilanne edellyttää yhdennettyjä toimia, pitkäaikaisen rauhan ja turvallisuuden varmistaminen Norsunluurannikolla on yksi unionin keskeisistä painopisteistä.

(4) Neuvosto hyväksyi 3 päivänä elokuuta 2023 päätöksen (YUTP) 2023/1599 ([2]), jolla perustettiin yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) puitteissa Euroopan unionin turvallisuus- ja puolustusaloite Guineanlahdella sijaitsevien Länsi-Afrikan maiden, eli Beninin ja Ghanan, tukemiseksi, jäljempänä ”aloite”. Neuvosto hyväksyi 25 päivänä syyskuuta 2023 päätöksen (YUTP) 2023/2066 ([3]), jolla laajennettiin aloite koskemaan Norsunluurannikkoa ja Togoa. Aloitteen strategisena tavoitteena on auttaa Guineanlahdella sijaitsevia Länsi-Afrikan maita, joissa aloite on perustettu, kehittämään riittäviä valmiuksia turvallisuus- ja puolustusvoimissaan valtiosta riippumattomien aseistettujen ryhmien harjoittaman painostuksen hillitsemiseksi ja siihen vastaamiseksi.

(5) Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä ”korkea edustaja”, vastaanotti 13 päivänä maaliskuuta 2024 Norsunluurannikon pyynnön siitä, että unioni avustaisi Norsunluurannikon asevoimia keskeisten tarvikkeiden hankinnassa, jotta vahvistettaisiin niiden operatiivisia valmiuksia turvata maarajoja ja torjua valtiosta riippumattomia aseistettuja ryhmiä, jotka horjuttavat maan ja koko Länsi-Afrikan alueen vakautta.

(6) Avustustoimenpiteet on määrä toteuttaa ottaen huomioon päätöksessä (YUTP) 2021/509 vahvistetut periaatteet ja vaatimukset, erityisesti noudattaen neuvoston yhteistä kantaa 2008/944/YUTP ([4]) sekä rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti.

(7) Neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut suojelemaan, edistämään ja toteuttamaan ihmisoikeuksia, perusvapauksia ja demokratian periaatteita sekä lujittamaan oikeusvaltiota ja hyvää hallintotapaa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan, ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja kansainvälisen oikeuden, erityisesti ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

([1]) Neuvoston päätös (YUTP) 2021/509, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, Euroopan rauhanrahaston perustamisesta ja päätöksen (YUTP) 2015/528 kumoamisesta (EUVL L 102, 24.3.2021, s. 14).

([2]) Neuvoston päätös (YUTP) 2023/1599, annettu 3 päivänä elokuuta 2023, Euroopan unionin turvallisuus- ja puolustusaloitteesta Guineanlahden alueella sijaitsevien Länsi-Afrikan maiden tukemiseksi (EUVL L 196, 4.8.2023, s. 25).

([3]) Neuvoston päätös (YUTP) 2023/2066, annettu 25 päivänä syyskuuta 2023, Euroopan unionin turvallisuus- ja puolustusaloitteesta Guineanlahden alueella sijaitsevien Länsi-Afrikan maiden tukemiseksi annetun päätöksen (YUTP) 2023/1599 muuttamisesta (EUVL L 238, 27.9.2023, s. 141).

([4]) Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99).

1 artikla

Perustaminen, tavoitteet, soveltamisala ja kesto

1. Perustetaan Euroopan rauhanrahastosta, jäljempänä ”rauhanrahasto”, rahoitettava Norsunluurannikkoa, jäljempänä ”tuensaaja”, hyödyttävä avustustoimenpide, jäljempänä ”avustustoimenpide”.

2. Avustustoimenpiteen tavoitteena on tukea Norsunluurannikon asevoimia Norsunluurannikon alueellisen koskemattomuuden ja suvereniteetin ja sen siviiliväestön suojelemisessa sisäisiltä ja ulkoisilta uhkilta.

3. Edellä 2 kohdassa vahvistetun tavoitteen saavuttamiseksi avustustoimenpiteellä rahoitetaan seuraavan tyyppisiä palveluita ja tarvikkeita, joita ei ole suunniteltu tappavan voiman aikaansaamiseen:

a) sähkömagneettisten signaalien keruujärjestelmät ja niiden integrointi ilma-aluksiin;

b) viestintä- ja tiedonsiirtolaitteet ja niiden integrointi ilma-aluksiin;

c) taktiset miehittämättömät ilma-alusjärjestelmät;

d) monikäyttöajoneuvot ja kuorma-autot;

e) henkilönsuojaimet;

f) välineitä koskeva koulutus (pyynnöstä) sekä ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta koskeva koulutus.

4. Avustustoimenpiteen kesto on 36 kuukautta tämän päätöksen hyväksymispäivästä.

2 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. Avustustoimenpiteeseen liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje on 15 000 000 euroa.

2. Kaikkia menoja hallinnoidaan päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti.

3 artikla

Järjestelyt tuensaajan kanssa

1. Korkea edustaja toteuttaa tuensaajan kanssa tarvittavat järjestelyt sen varmistamiseksi, että tuensaaja noudattaa tällä päätöksellä vahvistettuja vaatimuksia ja ehtoja edellytyksenä avustustoimenpiteen mukaisen tuen antamiselle.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä, joilla tuensaaja velvoitetaan varmistamaan, että

a) avustustoimenpiteestä tuetut Norsunluurannikon asevoimien yksiköt noudattavat asiaankuuluvaa kansainvälistä oikeutta, erityisesti ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta;

b) avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta käytetään asianmukaisesti ja tehokkaasti niihin tarkoituksiin, joita varten se on annettu;

c) avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta huolletaan riittävästi sen käyttökuntoisuuden ja operatiivisen käytettävyyden varmistamiseksi omaisuuden elinkaaren aikana;

d) avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta ei menetetä eikä siirretä ilman päätöksen (YUTP) 2021/509 nojalla perustetun rahastokomitean suostumusta muille kuin kyseisissä järjestelyissä yksilöidyille henkilöille tai yhteisöille sen elinkaaren lopussa.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä avustustoimenpiteen mukaisen tuen keskeyttämisestä ja lopettamisesta, jos tuensaajan todetaan rikkoneen 2 kohdassa säädettyjä velvoitteita.

4 artikla

Täytäntöönpano

1. Korkea edustaja on vastuussa tämän päätöksen täytäntöönpanon varmistamisesta päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti, noudattaen rauhanrahastosta rahoitettavia avustustoimenpiteitä varten tarvittavien toimenpiteiden ja valvonnan arvioimista ja määrittämistä koskevaa yhdennettyä menetelmäkehystä.

2. Edellä 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen toimien täytäntöönpanosta huolehtii *Défense Conseil International* – DCI Group.

5 artikla

Seuranta, valvonta ja arviointi

1. Korkea edustaja seuraa, että tuensaaja noudattaa 3 artiklassa vahvistettuja velvoitteita. Kyseisen seurannan avulla saadaan tietoa 3 artiklan mukaisesti vahvistettujen velvoitteiden rikkomisen asiayhteydestä ja riskeistä, ja se auttaa ehkäisemään tällaisia rikkomisia, mukaan lukien ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkaukset avustustoimenpiteestä tuetuissa Norsunluurannikon asevoimien yksiköissä.

2. Laitteiden ja tarvikkeiden toimituksenjälkeinen valvonta järjestetään seuraavasti:

a) toimituksen todentaminen, jossa loppukäyttäjänä toimivat asevoimat allekirjoittavat rauhanrahaston toimitustodistukset omistusoikeuden siirron yhteydessä;

b) raportointi, jossa tuensaaja raportoi vuosittain avustustoimenpiteen puitteissa toimitettujen laitteiden avulla toteutetuista toimista ja yksilöityjen tavaroiden inventaariosta, kunnes poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea (PTK) ei enää katso tällaista raportointia tarpeelliseksi;

c) tarkastuskäynnit, joiden yhteydessä tuensaajan on määrä antaa korkealle edustajalle ja tilintarkastuslautakunnan jäsenille pyynnöstä mahdollisuus päästä tekemään paikalla tarkastuksia ja tilintarkastuslautakunnan tarkastuksia.

3. Korkea edustaja suorittaa loppuarvioinnin, kun avustustoimenpide on saatu päätökseen, arvioidakseen, onko avustustoimenpide edistänyt 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamista.

6 artikla

Raportointi

Korkea edustaja antaa täytäntöönpanokaudella PTK:lle puolivuosittaiset selvitykset avustustoimenpiteen täytäntöönpanosta päätöksen (YUTP) 2021/509 63 artiklan mukaisesti. Avustustoimenpiteiden hallinnoijan on ilmoitettava säännöllisesti päätöksellä (YUTP) 2021/509 perustetulle rahastokomitealle tulojen ja menojen täytäntöönpanosta kyseisen päätöksen 38 artiklan mukaisesti, myös toimittamalla tiedot osallistuvista toimittajista ja alihankkijoista.

7 artikla

Keskeyttäminen ja lopettaminen

1. PTK voi päättää keskeyttää avustustoimenpiteen täytäntöönpanon kokonaan tai osittain päätöksen (YUTP) 2021/509 64 artiklan mukaisesti.

2. PTK voi myös suosittaa, että neuvosto lopettaa avustustoimenpiteen.

8 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Luxemburgissa 29 päivänä huhtikuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. CLARINVAL